A°. 1835. N°. 25.

DONDERDAG DEN 26sten MAART.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO *den* 23 *Maart* 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 12den dezer, N°. 278/253, is aan den Heer C. BARENDS als *Kapitein* en aan den Heer J. C. FREUDENBERG als *Eerste Luitenant*, beide in de divisie *Thoracica*, EERVOL ONTSLAG verleend, en voorts in gemelde divisie benoemd en aangesteld, tot *Kapitein* J. A. MÜLLER, tot *Eerste Luitenant*, F. J. DOMHOFF, tot *Tweede Luitenant*, D. M. UHLENKAMP, en tot *Vaandrig*, J. DE NIEFELDT.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEER.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 20sten dezer, de Nederlandsche Schoener *Bachlebury*, Kapt. F. Gregory, van Saramacca; Passagiers: de Heer van Thol en drie Bedienden.

Den 22sten, de Nd. Am. Brik *Falko*, Kapt. H. Harlow, van Boston.

Idem, de Engelsche Schoener *Argus*, Kapt. N. Chapman, van Demerary.

UITGEKLAARD.

Den 20sten, de Zweedsche Schoener *Duke of Skane*, Kapt. Thomas Disney, naar Demerary in Ballast.

Den 21sten, het Schip *Elisabeth Cornelia*, Kapt. J. D. Diets; lading: 56 vaten en 1424 balen heele Koffij, 17 vaten en 323 balen gebroken dito, 73 balen schoone- en 3 dito vuile Katoen, 20 ps. Groenhardhout, 1195 bossen Quassiehout, en 31 ps. Purperhartbout.

Idem, het Schip *Dina Maria*, Kapt. A. Ahlers Jr.; lading: 288 vaten Suiker, 38 balen schoone- en 3 dito vuile Katoen, en 31 balen Cacao.

Idem, het Schip *Jeannette*, Kapt. T. Bodeman Hz.; lading: 283 vaten Suiker, 38 balen schoone- en 11 dito vuile Katoen.

Den 24sten, het Schip *de Harmonie*, Kapt. D. Spreeuw; lading: 407 vaten Suiker, 6 balen schoone- en 1 dito vuile Katoen. — Allen naar Amsterdam.

Idem, het Schip *Regent*, Kapt. A. Allan, visa Saramacca en Nickerie, naar Rotterdam; lading: 65 vaten Suiker, en 12 balen schoone Katoen.

UITGEZEILD.

Den 21sten, Z. M. Brik van Oorlog *ECHO*, Kapt. W. H. VAN VOS, naar Curaçao, over de Eilanden.

ADVERTISSEMENTEN.

AANBESTEDING.

De Administrateur van Financiën, zal onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche W. I. Bezittingen, aan de minst inschrijvenden aanbesteden, de *onmiddelijke* levering der navolgende artikelen, als:

(100) Honderd *Kapot-Jassen.*
(100) Honderd Zeildoeksche *Hangmatten.*
(12) Twaalf dozijnen IJzeren vertinde *Lepels.*
(12) Twaalf dito stale *Vorken.*
(12) Twaalf dito *Knipmessen.*
(12) Twaalf dito *Friseer* } *Kammen.*
(12) Twaalf dito *Nauwe* }
(12) Twaalf dito *Kleder* } *Borstels.*
(12) Twaalf dito *Schoen* }

op de konditien en voorwaarden welke voor de gegadigden, ten lokale der Financieële Administratie ter lezing liggen, alwaar de verzegelde inschrijvings-billetten, vergezeld van monsters, zullen worden aangenomen tot aanstaande Donderdag den *tweeden* April, des morgens *negen* uren.

Paramaribo den 25 *Maart* 1835.

De Administrateur voornoemd,
CH. LEERS.

HYPOTHEEK.

(12847) De weduwe J. H. O. GREEBER geb. SCHWENNICKE, voor hare minderjarige Kinderen, Eerste Hypotheek ten behoeve W. H. LANS, Weesmeester en Curator dezer Kolonie, te vestigen op het Huis en Erf aan de *Mungoën Straat*, La. D. No. 368.

Paramaribo den 23 *Maart* 1835.

W. ENTHOLT.
Pung. Griffier.

(12828) De Exploiteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 27sten Maart 1835, 's morgens *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven met namen: *Jonas*, *Frida*, *Abuis* en *Fredrik*; aankomende C. G. FRENKEL.

Paramaribo den 25 *Maart* 1835.

Het Bestuur der Surinaamsche Maatschappij van *Weldadigheid* uit de overgelegde rekening van den Algemeenen Penningmeester, ontwaar geworden zijnde, dat er eene zeer aanzienlijke som, aan achterstallige contributien verschuldigd is, van den Algemeenen Penningmeester, de voldoening daarvan niet wordt bewerkstelligd; heeft in deszelfs Vergadering gehouden op den 10den dezer maand den Algemeenen Secretaris gemagtigd, om in deszelfs naam, door middel dezes, de achterstallige contribuanten ernstig aan te spraken, om hunne verschuldigden, vóór of uiterlijk den laatsten dag der volgende maand April te voldoen, dewijl het Bestuur anders hoe ongaarne ook, zich in de noodzakelijke verpligting zal bevinden, de nalatigen in regten te vervolgen, aangezien de Maatschappij, met regt op de voldoening der jaarlijksche contributien rekenende, hare uitgaven daarnaar heeft geregeld, en zonder de ontvangst harer inkomsten, onmogelijk aan hare verpligtingen bij voortduring kan blijven voldoen.

Het Bestuur houdt zich overtuigd, dat de Leden, welke, uit het beginsel van hunne toetreding tot het lidmaatschap dezer Maatschappij, te werk gaande, aan hunne verpligting blijven voldoen, aan deze handeling hunne goedkeuring zullen hechten, en dat de achterstallige contribuanten, de billijkheid dezer aanmaning zullen inzien, en niet aarzelen zullen, door eene spoedige aanzuivering van de toelage welke zij jaarlijks, ter blijke hunner menschlievende gezindheid, ten bewijze hunner bijdrage ter ondersteuning hunner verarmde natuurgenooten, maar inzonderheid ter bevordering van het onderwijs der Kinderen van verarmde Onderen aan de Maatschappij hebben toegekend, en tot voldoening waarvan zij zich hebben verbonden, te betoonen dat zij waarlijk willen arbeiden aan de instandhouding dezer inrigting, welker heilzame bedoelingen zoo algemeen gekend en geprezen worden.

Op last van het Bestuur,
De Tweede Algemeene Secretaris der genoemde Maatschappij,
P. V. O. S.

Paramaribo den 25 *Maart* 1835.

(15862) Op den 8sten April e. k., des namiddags 4 uren, zullen de ondergeteekenden, publiek door- en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, doen verkoopen:

65 Stuks *SLAVEN*, aankomende den Boedel Wed. Mr. D. BÜTTNER, laatst gewerkt hebbende op de Plantaadje *Meerdesir*.

Paramaribo den 23 *Maart* 1835.

J. L. KARSSEBOOM qq.
W. H. LANS qq.

(15872) Koodewijn in ohoofden, in kisten en bij het dozijn, Maderawijn in hecle- halve- en kwart pijpen en bij het dozijn, Genever, Conjber en witte Brandewijn, Patent- Raap- Lijn- en Zoete Olie, Wittebrood, Provisien en Stukgoederen in soorten, enz. enz. tot verminderde prijzen te bekomen bij

GERSOMBRAS REELFS.

(15870) Wm. MEIJER vertrekt; biedt voor verminderde prijzen te koop: alle soorten *PROVISIEN*, *DRANKEN* en *STUKGOEDEREN*, &c. &c.

(15876) Boomtrijpe *BANANNEN*, te bekomen op de Plantaadje *Nieuw Meerzorg*; adres bij den ondergeteekenden.

Paramaribo den 24 *Maart* 1835.

CHs. LIONARONS qq. c. s.

(15867) Mejufvrouw E. SIMON en M. IERLAND, vertrekken uit deze Kolonie.

Mengelwerk.

NIJVERHEID.

(*Uit het Engelsch.*)

Opening van nieuwe Wegen. — *Engeland* gaat voort om zich in alle rigtingen met ijzer te doorkruisen. Het schijnt dat de mensch onvermogend om den tijd te overwinnen, ten minste alle hinderpalen wil uit den weg ruimen, welke de ruimte hem tegenstelt. De ijzerwegen van *Canterbery*, wier voltooijing vijf jaren gevorderd heeft, zijn in de vorige maand geopend. De lengte is iets meer als 6 mijlen. Zij geleiden dadelijk naar *Whitstable*, en gaan door eene zak van 228 ellen lang in de heuvels van *Brethriesen* gedolven; dit werk heeft 13,000 Ponden Sterling gekost. De vier eerste mijlen hebben eene helling van een voet op de negentig; de rijtuigen gaan er voorwaarts met eene snelheid, gelijk aan het afleggen van vier en twintig mijlen in een uur, zonder andere voortdrijving nodig te hebben, dan die hun door den arm van eenen enkelen man wordt medegedeeld. De gene welke de Buxtonsche bergen zijn afgedaald kunnen zich eenig denkbeeld van deze beweging maken. Het overige van den afstand drie mijlen lang op eenen vlakken grond wordt door middel van stoomrijtuigen afgelegd. Het onberekenbaar voordeel dat dit district uit de gemakkelijkheid dezer wijze van gemeenschap zal trekken, is reeds bewezen door de vermindering van 6 schellings, welke in de vervoering van ieder hoedsteenkolen heeft plaats gevonden. De reizigers zullen voor 9 pences (45 centen) in den tijd van 20 minuten dezen afstand van 6 à 7 mijlen afleggen. De aandeelhouders in deze weg denken er ook over, om gemeenschap met de hoofdstad daar te stellen. De dag-waren men de weg van *Canterbery* naar *Whitstable* opende, was dezelve reeds [illegible] dekt met eene menigte personen [illegible] levendige nieuwsgierigheid daarwaarts

te trekken; de noodige schikkingen waren genomen om alle ongevallen voor te komen. Tien rijtuigen waren op de ijzeren sporen geplaatst; in het eerste waren de bestuurders der onderneming; in het tweede de plaatselijke overheid; de acht anderen waren met vrouwen van rang en eene afdeeling muzijkanten bezet. Na eenige heen- en weder-reizen, werd de stoet vermeerderd met zes rijtuigen, beladen met de eerste op deezen weg vervoerde koopmanschappen. Vier andere met reizigers besloten zich daaraan; hetgeen een vertooning van twintig rijtuigen vormde aan elkanderen vastgemaakt, en twee honderd veertig personen bevattende; zij trokken spoedig over de vlakte van *Clewestwood*. Daar werden zij aan het stoomrijtuig bevestigd, hetgeen hun naar *Whitstable* overbragt, waar zij met groote praal inkwamen. Het is onmogelijk de algemeene geestdrift en luide vreugde door deze nieuwe poging, deze bewonderenswaardige uitvinding veroorzaakt, te beschrijven. Wanneer deze wonderbare wegen in alle rigtingen, hare takken zullen verspreid hebben, zal *Engeland*, om zoo te spreken, slechts eene groote stad uitmaken. De personen die zich op tien of twaalf uren afstands van *Londen* bevinden, zullen zonder moeijelijkheid in deze stad de schouwburg kunnen bezoeken en des avonds terug keeren, want zij zullen hoogstens anderhalf uur noodig hebben, om dezen afstand af te leggen.

Tusschen *Liverpool* en *Manchester* heeft men reeds eenen prachtigen weg gevestigd, en nu is men bezig om er eenen tusschen eerstgenoemde stad en *Birmingham* aan te leggen. Reeds zijn daartoe twee besturen opgerigt, een te *Liverpool* en een te *Birmingham*. Deze besturen hebben een prospectus uitgegeven, waarin zij met bekwaamheid de voordeelen der ijzersporen in het algemeen opgeven en die welke in het bijzonder uit den weg welke zij gaan maken zullen voortvloeijen, voor deze twee groote steden, en de tusschenliggende punten. Reeds hebben ingenieurs den grond herkend waarop men te werk moet gaan. Eene brug zal over de *Mesley* digt bij *Heencote* gelegd worden, welke zoo wel voor dezen weg als voor diens met de gewone rijtuigen kan dienen. Deze brug zal voor het eerst het westelijk gedeelte van *Lancaster* en *Cheshire* vereenigen; op deze wijze zal dit gedeelte van *Cheshire* vijftien mijlen digter bij *Liverpool* gelegen zijn. Zie hier eenige der andere voordeelen, die uit deze groote onderneming zullen ontspruiten: de gevaren en onzekerheid der scheepvaart op de *Mesley* zal men vermijden; de koopwaren welke men in vier of vijf dagen naar *Birmingham* brengt, konden er nu in weinige uren; de prijs van het overbrengen zal tot een derde verminderd worden; wat de reizigers betreft, deze zullen in vijf of zes uren den weg afleggen, waartoe zij nu twaalf uren besteedden, slechts de helft van den tegenwoordigen prijs betalende, dit en het kortten en stootten der gewone wegen vermijdende. Het is onmogelijk te zeggen, hoe het reizen vermenigvuldigd zal worden, door het samenstellen dezer wegen en de besparingen te berekenen, die er voor den landbouw, den koophandel en de fabrijk-nijverheid uit zullen voortvloeijen, wegens de snelheid en goedkoopte der vervoering. *Ierland* zal er ook onmetelijke voordeelen uit trekken: want, door deze nijverwegen, zullen zijne voortbrengselen naar de groote zee vele levensmiddelen verbruikers kunnen overgebragt worden. Ten einde alle bijzondere belangen te vereenigen, hebben de besturen besloten, in eenige aandeelen af te zonderen voor de eigenaars der kanalen in deze streken, en voor die der landen, door welke het ijzerspoor moet loopen. De stoomwagens moeten verscheidene wegen moeten verscheidene, zeggen zij aan het slot van hun prospectus, in gebruik kunnen gebragt worden. Zij zullen de drijfveren der nijverheid vermenigvuldigen en versterken; en aan *Groot-Brittanje* het middel verschaffen, om de werking van al zijne hulpmiddelen te vermenigvuldigen. — *Mond.*

THEOLOGISCH BROKSTUKJE.

Eene droge Anekdote uit de Annalen der gesammten Theologische Literatur, u. s. w.

De bekende Marburgsche Godgeleerde ERHARD SNEPF, die ook op den rijksdag te *Augsburg* in 1530 tegenwoordig was, was één der heftigste en ijverigste vijanden van ZWINGLI en de Hervormden, en waarschuwde zoo wel het volk in zijne leerredenen, als de Studenten op zijne kollegiën, op het allersterkste tegen de pest der Zwinglianen, welke zij, als tot hunnen laatsten strik tot, moesten schuwen en vlieden. De volgende karakteristike anekdote uit zijn leven, maakte zijnen dwazen dollen ijver zeer bespottelijk.

Een Student te *Marburg* was verliefd op de dienstmaagd van SNEPF, en wist dikwijls des nachts door eene achterdeur in het huis van den Doctor te komen. Dit echter kon niet zoo geheel stil geschieden, of SNEPF vermoedde, dat een spook hier dit leven veroorzaakte, en hij zeide eens tot zijne vrouw: »Lieve vrouw! hoort gij dat »leven ook niet? Zeker, dit is een Zwin»glische duivel, die hier zulk gerass maakt, »om ons te verschrikken en ons in den »slaap te storen. De brullende leeuw weet »zeker weten, dat ik een vijand ben van »ZWINGLI en zijne aanhangers. Daarom zoekt »hij op allerlei wijzen kwaad te doen. »Doch wij geven volstrekt niets om zijn »gerass en leven!"

Elken morgen vraagde SNEPF zijne dienstmaagt, of zij het verschrikkelijk leven van het nachtspook niet gehoord had? »Zou »ik het niet gehoord hebben?" antwoordde het meisje, »ik slaap zoo vast niet. God »geve ons spoedig rust! want in dezen »nacht ben ik verschrikkelijk beangstigd »en verschrikt geworden. Toen het zoo »raasde, beefde ik over geheel mijn lig»chaam, en verborg mij zoo diep in het »bed, als ik maar konde. Ik luisterde er »niet na, maar ik bad ernstig tot God, »en beval mij aan zijne hoede."

SNEPF prees hare vroomheid ten sterkste, en zeide haar, dat zij zeer wel gedaan had en zoo voortvaren moest; want de spoken, zelfs de hoofdvijanden der menschen, de booze geesten, konden niets anders doen dan de menschen eenen schrik aanjagen als gij naar mij luistert, dan behoeft gij niet te vreezen en kunt allen schrik verjagen.

Het meisje verheugde zich zeer, dat haar minnaar, zoo wel door haren Heer als door zijne vrouw, voor eenen geest werd gehouden, liet hem nu veel gemaks binnen komen, en gaf hem den raad, dat hij, als hij kwam of heenging, geweldig moest ruschen en leven houden. Hij voldeed gaarne hieraan, en speelde de rol als spook, uitmuntend.

Nu kwam SNEPF van eene burgerbruiloft naar huis, en besloot, door een glas wijn zoo mackte hij het nu nog veel erger. SNEPF werd door het geraas wakker, en sprak het spook aldus aan: »Gij nachtelijke levenmaker, waarom laat gij mij niet met vrede? Gij vervloekte nachtwandelaar! in den nacht gaat gij uwen gang, maar bij dag verbergt gij u. Ik bezweer u bij den levendigen God, zeg mij, wie zijt gij?"

De Student sprak met eene dolle en bevende stem: »Ik ben één der booze geesten."

»Nu," hervatte SNEPF, »gij hooswicht! »heb ik reeds zoo veel van u vernomen;" en ging voort met te vragen: »wat denkt »gij van de leerstellingen van den Aarts»ketter ZWINGLI?" »Zwingli's leer," herdeed de geest, »is noch vloekwaardig, noch »godslasterlijk, maar stemt zoo wel met de »Schrift, als met de regtzinnige onderheid en met de gezonde rede overeen."

De geweldige spook had dit nauwelijks gezegd, of SNEPF riep hem zeer hard toe: »Duivel, gij verraadt u zelven! Zwingli, »door u bereden, brengt zijne leer al verder en verder onder het volk; gij zijt de »fakkel en de trompet van zulke ketterij. »Pak u weg uit mijn huis, gij verdoemde »duivel! voort naar uwen helschen poel, »welke voor u, voor de Zwinglianen en »dweepers bereid is."

»Heb ik het u niet gezegd, mijn schat!" — zoo sprak SNEPF nu tot zijne echtgenoote — »dat bij een Zwinglianasche duivel zijn moet, »die mij zoo dikwijls zoo lang bevreesd en »benaauwd heeft gemaakt? Ik heb mij »niet bedrogen. Ik heb het geraden, ik »heb het geraden! wij hebben het juist »getroffen."

De bedrieger echter bleef bij zijne geliefde.

SNEPF had daags daaraanvolgende naauwelijks zijnen katheder bekommen, of hij vermaande zijnen toehoorders met alle kracht van welsprekendheid en met alle lichaamskrachten: dat zij zich toch vooral voor de afschuwelijke leer van ZWINGLI zouden wachten; want de stichter van alle kwaad, de satan zelf, was er de oorzaak van. Hij wist dit nu door een geestverschijning, die maanden lang in zijne woning had rondgespookt; in den voorgaanden nacht had hij dit vernomen; dat kon zijne vrouw getuigen, die had het met hare eigene ooren, zoo wel als hij, gehoord.

Al wat hij den Studenten had zoeken in te scherpen, dat werd op den volgenden Zondag aan de verzamelde gemeente zeer omstandig en nadrukkelijk voorgesteld, en de goede SNEPF riep zich heesch door de stelling: »De duivel zelf is Zwinglianasch, hij is de stichter en grondvester »van deze sekte. Laat u toch nimmer tot »dezelve verleiden."

Doch wat gebeurt er? Na weinige weken werd het meisje moeder van eenen zoon, en het werd nu openlijk bekend, welk een geest het geweest was. De eerlijke, zoo bedrogene SNEPF werd nu, zoo wel van de Studenten als van de Burgers uitgejouwd en openlijk bespot en uitgelagchen, en hij schaamde zich altijd over den Zwinglianaschen duivel gehoudene, rédevoering.

DE WORDING VAN DEN JEZUÏT.

In een zeer geacht Duitsch Week- of Maandschrift, vindt men het volgende, aangaande het ontstaan van den eersten Jezuït; hetgeen mij zoo schoon, zoo juist, zoo gretig voorkwam, dat ik mij niet kon onthouden, om hetzelve vrij te vertalen, en met eenige verandering in het *Letterkundig Magazijn* te laten plaatsen, vertrouwende, dat het aan velen, die het lezen, zal bevallen. Zie hier dan hetzelve.

Satan ziende, dat kunde en verlichtingheid over hand toenamen, en dat domheid en bijgeloof voor dezelve terug weken, was in eene zeer kwade luim, en op zijn helsch gelaat was woede te lezen. Hij dacht op middelen, om de voortgaande verlichting en kunde tegen te werken. Hij riep brullend uit: »Hiertoe is een monster, noodig!" — Bij naam, in zijnen woedenden toorn, de ingrediënten van eenen das, van eenen vos, van eenen faun of satyr, van eenen tijger en eenen krokodil, en kookte dezelve op het helsche vuur in eenen pot bij elkander; maar dewijl het spook nog niet schielijk genoeg te voorschijn kwam, voegde hij bij dit alles het vet of mest van eenen bonsem.

Nu flikkeren de vlammen helder op met vernieuwden gloed, zie! nu komt er uit den pot een monster, dat zijnen aangezigte, mageren hals omhoog steekt. Het was een allerleelijkst schepsel, want het had den loerenden blik van den das, de slimmigheid van den vos, het grijnzen van den faun, de streken van den tijger, en van den krokodil, die weenen kan, terwijl hij moordt, de huichelarij. — Satan verbleekt op het gezigt van dit monster, dat als door de geheele hel, door al de boze geesten was voortgebragt. »Voort!" riep hij siddrend uit, »voort uit mijn gebied! Zulke monsters hooren hier niet »te huis. Voort naar de bovenwereld! Gij »behoort onder de menschen te verkeeren." Nu verborg zich het schrikbeeld in het gewaad van eenen Kapucijn, en werd een — *Jezuit.*

(*Letterk. Mag., van Wetens. enz.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.